

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

20.3.2006

B6-0189/2006 }
B6-0192/2006 }
B6-0198/2006 }
B6-0202/2006 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

Vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 4 esitanud

- Giles Chichester, Paul Rübig, Jacek Emil Saryusz-Wolski ja Alejo Vidal-Quadras Roca fraktsiooni PPE-DE nimel,
- Robert Goebbels, Reino Paasilinna, Mechtild Rothe ja Pasqualina Napoletano fraktsiooni PSE nimel,
- Lena Ek, Fiona Hall, Anne Laperrouze, Patrizia Toia ja Vittorio Prodi fraktsiooni ALDE nimel,
- Konrad Szymański, Cristiana Muscardini, Umberto Pirilli, Guntars Krasts ja Inese Vaidere fraktsiooni UEN nimel,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

- ALDE (B6-0189/2006)
- UEN (B6-0192/2006)
- PPE-DE (B6-0198/2006)
- PSE (B6-0202/2006)

Euroopa Liidu energiavarustuse kindlus

RC\607763ET.doc

PE 371.615v01-00}
PE 371.619v01-00}
PE 371.625v01-00}
PE 371.629v01-00} RC1

ET

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa Liidu energiavarustuse kindluse kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 4,
- A. arvestades, et energiavarustuse kindlust tuleks pidada üldise julgeoleku mõiste lahutamatuks osaks ning sellel on Euroopa Liidu üldisele julgeolekule kasvav mõju;
- B. arvestades, et komisjon on võtnud vastu rohelise raamatu "Euroopa strateegia säästva, konkurentsivõimelise ja turvalise energia tagamiseks" (KOM(2006)0105);
- C. arvestades, et ELi energiapoliitikal on kolm põhieesmärki: varustuskindlus, konkurentsivõime ja keskkonnakaitse;
- D. arvestades, et EL-25 sõltuvus importenergiast on 48% (2002) ja 2030. aastaks prognoositakse selle näitaja kasvu 71%ni, kui ei võeta lisameetmeid, ning arvestades, et varustuskindlus on energiaturvalisuse üks tähtsamaid tingimusi;
- E. arvestades, et 76,6% ELi naftanõudlusest, 53% gaasinõudlusest, 35,4% kivisöenõudlusest ning peaaegu 100% uraani ja uraanitoodete nõudlusest kaetakse impordist;
- F. arvestades, et EL-25 primaarenergia tarbimine oli 2005. aastal 1700 miljonit tonni nafta ekvivalenti (Mtoe), millest 38% oli nafta, 23% gaas, 18% kivisüsi/tahkekütused, 15% tuumaenergia ja 6% taastuvad energiaallikad;
- G. arvestades, et EL-25 energia lõppkasutusest 2004. aastal andis 28% tööstus, 31% transport ja 41% kasutus hoonetes;
- H. arvestades, et EL-25 elektrienergia kogutoodangust saadakse 31% tuumaenergiast, 25% tahkekütustest (peamiselt kivisöest), 18% gaasist, 14% taastuvatest energiaallikatest ning 5% naftast;
- I. arvestades, et EL-25 energia lõpptarbimise intensiivsust on pidevalt vähendatud, nii et 2004. aastal oli vaja ligikaudu 70% 1980. aastal toodanguühikule kulutatud energias; arvestades, et üldine primaarenergia tarbimine EL-25s on samal perioodil kasvanud keskmiselt 0,8% aastas ehk 0,5% inimese kohta aastas;
- J. arvestades, et 59% 2004. aastal Euroopas tarbitud naftast kasutati transpordisektoris, 17% hoonetes, 16% energiaväliseks otstarbeks ja 8% tööstuses; arvestades, et transpordisektori energianõudlus kasvab aastaks 2030. komisjoni hinnangul vähemalt 30%, sh õhustranspordi puhul kuni 5% aastas;
- K. arvestades, et 29% 2004. aastal EL-25s tarbitud gaasist kasutati elektrienergia tootmiseks ning ülejäänud 71% muuks otstarbeks (tööstus, elamumajandus jne);
- L. arvestades, et ELi kivisöenõudlus on aastaid vähenenud, kuid sõltuvus impordist juba 50%

RC\607763ET.doc

PE 371.615v01-00}
PE 371.619v01-00}
PE 371.625v01-00}
PE 371.629v01-00} RC1

ning selle osakaal tarbitud kivisöest kasvab;

- M. arvestades, et kolmteist liikmesriiki toodavad tuumaelektrienergiat ning teatud liikmesriigid on teatanud kavatsusest tuumaenergiast järk-järgult loobuda;
- N. arvestades, et ELi energiaturg pole praegu integreeritud ega piisavalt konkurentsivõimeline;
- O. arvestades, et EL on seadnud eesmärgiks tõsta taastuvatest energiaallikatest saadud energia tarbimise osakaalu aastaks 2010 6%lt 12%ni, sh 22,1%ni elektrienergia ja 5,75%ni kütuse puhul; arvestades, et need eesmärgid on võimalik saavutada, kui kõik liikmesriigid kohandavad vastavalt oma poliitikat;
- P. arvestades, et EL on vastu võtnud energia lõppkasutuse tõhusust ja energiateenuseid käsitleva direktiivi, mis nõuab, et liikmesriigid koostaksid rea tegevuskavasid, milles visandatakse energia säästmise strateegiad järgmiseks üheksaks aastaks;
- Q. arvestades, et taastuvad energiaallikad on peamiselt omamaised ning neid võib kasutada kõigis valdkondades, s.t. elektrienergiaks, kütmiseks, jahutamiseks ja transpordis;
- R. arvestades, et viimase energiateemalise Eurobaromeetri küsitluse järgi usuvad peaaegu pooled ELi kodanikud (48%), et nende riigi valitsus peaks keskenduma päikeseenergia kasutamise arendamisele, oluliseks peeti ka uute energiatehnoloogiate kõrgetasemelise uurimise edendamist (41%) ja tuulenergia kasutamise arendamist (31%), sellal kui õigusakte, mille abil vähendatakse sõltuvust naftast (23%), ja tuumaenergia kasutamise arendamist (12%) küsitletud nii oluliseks ei pidanud;
- S. arvestades, et EL peaks ära kasutama oma suurt potentsiaali säästa energiat kõigis sektorites, sh transpordis, samuti uute taastuvate energiaallikate ja -tehnoloogiate arendamisel;
- T. arvestades, et energia on majanduskasvu, tööhõive ja sotsiaalarngu seisukohast tähtis ressurss, ning arvestades, et häired energiavarustuses võivad tekitada ebastabiilsust ja ohustada rahu;

ÜHTNE LIIN

1. tervitab komisjoni rohelist raamatut "Euroopa strateegia säästva, konkurentsivõimelise ja turvalise energia tagamiseks"; märgib siiski, et rohelistes raamatus ei seata uusi eesmärgi ega esitata konkreetseid ettepanekuid, mis vastaksid hiljutistele nõuetele kehtestada ühine energiapoliitika; nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu tagaksid kiire poliitilise protsessi, mis tooks võimalikult kiiresti kaasa auahnema Euroopa energiapoliitika, mis hõlmab konkreetset tegevuskava; nõuab, et Euroopa Parlamendiga selle protsessi käigus põhjalikult konsulteeritaks;
2. märgib, et rohelistes raamatus ei käsitleta olulisi sektoreid, mis sõltuvad suuresti importenergiaallikatest, eeskätt transporti ja lennundust; leiab, et roheline raamat on transpordi osas vähem auahne kui komisjoni aruanne CARS-21 kohta;
3. märgib, et hiljutised vaidlused gaasihinna üle Venemaa ja tema naabrite vahel, aga ka äsjane

RC\607763ET.doc

PE 371.615v01-00}

PE 371.619v01-00}

PE 371.625v01-00}

PE 371.629v01-00} RC1

toornafta hinnatõus on näidanud energiavarustuse ja -jaotamise haavatavust; märgib, et energiapoliitika kitsamas mõttes tuleb siduda välis- ja julgeolekupoliitikaga; palub komisjonil vastata hiljutistele palvetele kehtestada ühine energiapoliitika;

4. palub ELil haarata initsiatiiv laialdase koostöö arendamisel kõikide suurte nafta- ja gaasitarbijatega – Ühendriikide, Jaapani ning suurte arenevate majanduskeskkondadega nagu India ja Hiina – ja arendada välja kõikehõlmav ülemaailmne strateegia, et organiseerida nõudluse pool ja ühendada nende jõupingutused pakkumise poole oligopoli tasakaalustamiseks; rõhutab, et see strateegia peaks ühtlasi edendama parimaid energia säästmist ja energiatõhusust puudutavaid tehnoloogiaid ning alternatiivsete energiaallikate kasutamist;
5. tunnistab heade poliitiliste suhete tähtsust ELi peamiste energiavarustuse partnerriikidega, eriti Norraga, kes on jätkuvalt maailma suuruselt kolmas naftatootja, kes pakub stabiilset energiavarustust ning kellel ühtlasi on head energiaalased suhted Venemaaga;
6. nõustub nõukoguga, et ühine seisukoht varustuskindluse strateegia suhtes peaks austama liikmesriikide geograafilisi, majanduslikke, piirkondlikke, kliima- ja struktuurierinevusi;
7. palub igal ELi liikmesriigil koostada tulevikku suunatud energiakava, mis põhineb varustuse ja nõudluse juhtimise keskpika ja pika perspektiivi prognoosidel, ning nimetada vahendid, mida ta kavatseb energianõudluse rahuldamiseks kasutada, seda nii omamaise tootmise kui ka importenergia puhul, märkides selle tasakaalu mõju kasvuhoonegaaside heitkogustele;
8. rõhutab, et aktiivne poliitika, mis toetab demokraatlikke reforme, kodanikuühiskonna arengut ja sotsiaalset arengut energiat tootvates ja transiidivahendeid omavates riikides, annab olulise panuse pikaajalisse poliitilisse stabiilsusesse, mida on vaja energia varustus- ja jaotamiskindluse tagamiseks;
9. palub komisjonil ja nõukogul pakkuda välja rahvusvaheliselt tunnustatud vahendussüsteem energiaga varustamist ja selle jaotamist puudutavate konfliktide ja vaidluste puhuks; usub, et EL võiks selle protsessi algatada, arendades osana oma naabruspoliitikast välja vahendussüsteemi, mis hõlmab ka teisi tähtsamaid tarnijariike, ning võiks seda vahendussüsteemi ülemaailmselt aktiivselt propageerida; seepärast peaks EL välja arendama mudellähenemisviisi energia jaotamise rahvusvahelisele juhtimisele;
10. rõhutab vajadust kaasata ELi uude energiadiplomaatiasse energiatõhusust ja energia säästmist käsitlev konstruktiivne dialoog kõigi suuremate energiatarbijatega, eriti arenevate majanduskeskkondadega, eesmärgiga kehtestada järk-järgult ühtlustatavad energiatõhususe miinimumstandardid sellistele toodetele nagu autod, kodumasinad, tarbeelektronika ja kontoriseadmed ning edendada globaalsel tasandil keskkonnakaalutluste arvestamist transpordi ja energiaga seotud otsuste puhul;

SOLIDAARSUS ELis

11. rõhutab, et liikmesriikidevaheline suurem solidaarsus peaks olema ühise energiapoliitika oluline osa, et lahendada infrastruktuuri füüsilise turvalisuse ja varustuskindlusega seotud

RC\607763ET.doc

PE 371.615v01-00}

PE 371.619v01-00}

PE 371.625v01-00}

PE 371.629v01-00} RC1

probleeme; leiab lisaks sellele, et suurem solidaarsus aitab oluliselt tõsta ELi võimet kaitsta oma ühishuve energiaküsimustes rahvusvahelisel tasandil;

12. toetab Euroopa naabruspoliitika tugevdamist, pannes erilist rõhku energiaalasele koostööle naaberriikidega, mis hõlmab ka transpordi infrastruktuuri, mida tuleks rahaliselt eriti toetada; nõuab energiapoliitilise koostöö kaasamist tegevuskavadesse, mida koostatakse Euroopa naabruspoliitika raames;
13. nõuab õiglusel ja jagatud vastutusel põhinevat lähenemisviisi energiapoliitika teostamisele riiklikul tasandil, et strateegiliste otsuste langetamisel peetaks nõu ka nende ELi liikmesriikidega, keda need otsused võivad mõjutada;

HÄSTI TOIMIV SISETURG

14. on kindlalt seisukohal, et varustuskindluse säilitamisel on oluline osa ELi kehtivate õigusaktide kiirel ülevõtmisel kõikide liikmesriikide poolt, et saavutada täielikult toimiv elektrienergia ja gaasi siseturg ning seeläbi tõsta konkurentsivõimet, suurendada läbipaistvust ja energiatõhusust;
15. on seepärast sügavalt mures siseturu moonutuste pärast, mis on tingitud riigi turuliidrite protektsionistlikust toetamisest, ning nõuab tungivalt, et komisjon tagaks siseturueeskirjade täieliku rakendamise, eesmärgiga tagada aus ja mittediskrimineeriv konkurents ning vältida oligopoolsete energiaturgude väljakujunemist;
16. palub nõukogul kiita heaks parlamendi seisukoht üleeuroopaliste energiavõrkude prioriteetide osas, et rajada üleeuroopaliste energiavõrkude puuduvad lülid eesmärgiga vältida pudelikaelu, suurendada varustuskindlust ja kujundada välja siseturg, toetades vajadusel konkreetseid projekte;
17. nõuab tungivalt, et liikmesriigid looksid ELi energia siseturu, tagades tasakaalu sise- ja välisenergiaallikate vahel ja riigi elektrivõrkude koostalitlusvõime ning luues energiasektoris konkurentsikeskkonna, lahutades tarne- ja jaotusfunktsioonid, tagades samal ajal konkurentsi jaotusettevõtjate vahel;
18. arvab, et juba praegu on vaja aktiivselt arutada Kyoto raamistiku arengut pärast 2012. aastat, et turgudel oleks võimalik võtta arvesse süsiniku maksumust suurtes investeerimisprogrammides, arvestades, et kõrgemad tööjõu- ja elektrikulud pärsivad juba nüüd Euroopa konkurentsivõimet ja majanduskasvu;

SÄÄSTVA ENERGIA ALLIKAD

19. nõuab tungivalt, et komisjon pakuks välja konkreetseid energiaga seotud meetmed ning teeks kiiresti suuri investeeringuid tõeliselt energiatõhusasse majandusse, et vähendada otsustavalt meie sõltuvust fossiilkütustest; lisaks sellele nõuab tungivalt, et komisjon rõhutaks alati energia säästmise ja energiatõhususe võtmerolli energiasõltuvuse vähendamisel;
20. rõhutab taastuvenergia ja energiatõhususe erilist tähtsust tuleviku energiavarustust käsitleva Euroopa energiapoliitika seisukohast; palub seepärast komisjonil ja nõukogul püstitada

selles valdkonnas uued ja auahned eesmärgid 2010. järgnevatiks aastateks ning pakkuda välja vastavad meetmed, et tagada igas liikmesriigis kiirem areng; nõuab vastavalt Euroopa Parlamendi otsusele taastuenergia abil kütmist ja jahutamist käsitlevat direktiivi, et tagada taastuenergia suurem turuosa küttesektoris;

21. kinnitab taas oma tugevat toetust taastuvatele energiaallikatele, palub liikmesriikidel kahekordistada jõupingutused, et saavutada 2010. aastaks eesmärk tõsta taastuvatest energiaallikatest toodetud energia osakaal 12%ni kogutarbimisest ja 22,1%ni elektrienergia puhul, ning tervitab taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia direktiivi vastuvõtmist;
22. tervitab komisjoni uusi algatusi biomassi tegevuskavas ja biokütuseid käsitlevas ettepanekus ning palub kõigil ELi institutsioonidel suurendada jõupingutusi biomassist toodetud taastuenergia potentsiaali ärakasutamiseks, pöörates samal ajal piisavat tähelepanu keskkonnakaalutlustele;
23. leiab, et komisjon peaks kiiremas korras esitama ettepanekud ja tegutsema koos tööstusega selle nimel, et kiirendada vesiniku ja kütuseelementide kasutuselevõttu, mis toob kaasa energiatõhususe ja säästmise jätkusuutliku ja pikaajalise kasvu transpordisektoris; märgib, et biomass üldiselt võib katta osa traditsioonilisel põletamisel saadava energia vajadusest liidus; palub komisjonil, pidades silmas põllumajandus- ja metsandussektori täiendavast sissetulekust saadavat kasu, rakendada kiirelt täidetav programm tootmis-, põllumajandus- ja metsandusjääkide kogumise, pürolüüsi ning toodetud gaasi kasutamise korraldamiseks;
24. tunnistab gaasi suurenevat tähtsust, sest selle osakaal koguenergiast kasvab, ning vajadust kasutada gaasi varustuskindluse tagamiseks erinevaid strateegiaid, näiteks ehitada veeldatud maagaasi terminale ja hoidlaid, samuti uusi torujuhtmeid;
25. usub, et tuumaenergial on osa Euroopa poliitilises arutelus energialiikide üle; leiab, et kui tuumaenergia tootmine on mõnes liikmesriigis jätkuvalt tähtsal kohal, saab selles küsimuses subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt otsuseid langetada ainult liikmesriigi tasandil;
26. nõustub komisjoni arvamusega, et tegevuses tuleks põhitähelepanu pöörata nõudluse juhtimise meetmetele, et tõsta energiakasutuse tõhusust ja vähendada tarbimist säästlikkuse abil; avaldab seoses sellega sügavat kahetsust viivituse üle transpordisektorit käsitlevate ettepanekute esitamisel; märgib majanduslikku potentsiaali säästa vähemalt 20% tarbitud energiast ning märgib, et see potentsiaal suureneb koos energiahindade tõusu, tehnoloogilise arengu ja mastaabisäästuga;
27. märgib, et suurim energiatarbija on ehitussektor, mis tarbib üle 40% kogu EL-25s kasutatavast energiast; märgib lisaks sellele, et energiahinna tõus ei mõjuta mitte ainult kogu majandust, vaid eelkõige sotsiaalselt vähemkindlustatud inimesi; palub komisjonil ja liikmesriikidel esitada Euroopa hoonestuse kaasajastamiseks koordineeritud algatuse, milles pakutakse välja uuenduslikke rahastamisvõimalusi tihedas koostöös Euroopa Investeeringuspangaga;

UURIMIS- JA ARENDUSTEGEVUS

28. tunnistab, et on tähtis suurendada investeringuid uurimis- ja arendustegevusse, mis kasutab ära olemasolevaid tehnoloogiaid ja edendab uusi, et Euroopa oleks konkurentidega võrreldes eelisseisus ning et luua püsivaid ja pikaajalisi töökohti, säilitades vastavuse Lissaboni agenda eesmärkidega ning sillutades teed keskkonna jätkusuutlikkust käsitleva aastatuhande arengueesmärgi nr 7 saavutamisele;
29. märgib, et taastuvate energiaallikate ning taastuvatel energiaallikatel põhinevate uute seadmete ja süsteemide ülemaailmse turu arenguks on veel rohkesti ruumi, ning palub Euroopa Liidul teadustegevuse seitsmenda raamprogrammi raames eraldada taastuva energia tehnoloogiatele piisavalt vahendeid ning aidata selles sektoris tegutsevatel VKEdel kasutada ära oma tehnoloogilist edumaad edu saavutamiseks ülemaailmsel turul;
30. märgib, et kõigi prognooside järgi annavad traditsioonilised elektrijaamad ka pikas perspektiivis suure osa elektrienergia toodangust, ning toetab seetõttu selliste elektrijaamade tõhusust ja selle suurendamist käsitleva uurimis- ja arendustegevuse edendamist;
31. usub, et teadmised termotuumasünteesitehnoloogiast ja selle rakendamisest on strateegilise väärtusega ning neid tuleks ELis täiendavalt arendada;
32. märgib, et uute tehnoloogiate arendamiseks energia valdkonnas oleks kasulik sõlmida nafta- ja gaasiettevõtjatega vabatahtlikud kokkulepped nende uurimis- ja arendustegevuse alaste jõupingutuste suurendamiseks, mis oleks osa nende sotsiaalsest vastutusest;
33. palub seitsmendas raamprogrammis uurida biomassi, kõiki taastuvaid energiaallikaid, sh laine- ja hoovuste energiat, ning kivisõe gaasistamistehnoloogiat, et vähendada saasteainete heitkoguseid ja luua maailmaturg;
34. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide parlamentidele.